

Centrul pentru Jurnalism Independent - www.cji.ro

Raport de activitate - 2008

Despre CJI

Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) - organizație non-guvernamentală, non-profit - acționează pentru **profesionalizarea presei prin păstrarea standardelor jurnalistice și prin dezvoltarea unui mediu echilibrat, onest și responsabil în mass-media.**

CJI militează pentru **apărarea libertății de expresie** ca drept fundamental al omului și condiție obligatorie a oricărei democrații.

Centrul pentru Jurnalism Independent contribuie la **facilitarea dialogului social** prin **susținerea schimbărilor democratice**, prin **responsabilizarea factorilor de decizie** și prin **încurajarea participării active a cetățeanului.**

Proiectele Centrului pentru Jurnalism Independent abordează: libertatea de expresie, liberul acces la informațiile de interes public, etica jurnalistică, profesionalizarea jurnaliștilor și consolidarea formelor asociative ale profesioniștilor de media, eliminarea cenzurii financiare din presă, promovarea presei ca serviciu de interes public, transparența surselor de finanțare ale mass media, etc.

Centrul pentru Jurnalism Independent oferă instruire și asistență profesională jurnaliștilor și organizațiilor de presă din România. CJI organizează cursuri, seminarii, dezbateri, mese rotunde, stagii de documentare. Peste 10.000 de persoane au beneficiat de cursuri de la înființarea CJI, în 1994.

I. Activitati

A. Programe

❖ **Expertiza și profesionalism în audiovizual, ianuarie 2007 – februarie 2008**

Scopul proiectului a fost să faciliteze schimbul de experiență cu alte state membre ale Uniunii Europene și să **consolideze capacitatea instituțională a Consiliului Național al Audiovizualului din România.**

Programul a fost administrat de [Internews Europe](#), un ONG activ în domeniul media la nivel global, cu sediul la Paris. Din România, parteneri în proiect au fost Centrul pentru Jurnalism Independent și [Agentia de Monitorizare a Presei](#); lor li s-a alăturat și [ORTT](#), organismul de reglementare a audiovizualului din Ungaria.

Principalele activități derulate în cadrul proiectului au fost:

- realizarea unei campanii de conștientizare publică pe canalele TV din România, cu scopul de a atrage atenția asupra necesității de a proteja copiii împotriva programelor neadecvate (de exemplu: violența televizată). Campania **Nu lăsa copilul educat de televizor** promovată de CNA pentru combaterea violenței în audiovizual a câștigat premiul Gold Effie în cadrul celei de-a cincea ediții a premiilor Effie România. Spotul radio asociat acestei campanii, realizată de [Sorin Psatta](#), a câștigat premiul întâi la cea de-a patra ediție **Bestads**- primul festival online de publicitate din România.

- elaborarea unor studii pe următoarele teme: obiceiuri și atitudini ale publicului radio și TV; expunerea copiilor la programele radio și TV (modele culturale de consum); influența mass media asupra comportamentului electoral; influența publicității asupra copiilor.

- organizarea unei serii de sesiuni de pregătire pentru membrii CNA-ului și jurnaliști pe teme precum: *Tendențe în audiovizualul european și impactul lor asupra pieței din România* sau *Drepturi conflictuale – identificarea cazurilor de violare a dreptului la viața privată*. Astfel de cursuri au fost organizate la Craiova, Iasi, Târgu Mureș, București.

Proiectul a fost finanțat prin programul Phare 2004/016-772.03.15.01 – Consolidarea și dezvoltarea expertizei profesionale a sectorului audiovizual din România.

❖ **Creșterea capacității presei românești de a facilita integrarea socială, septembrie 2007 – octombrie 2008.**

Programul și-a propus să stimuleze calitatea relatărilor despre grupurile defavorizate în presa locală, în scopul unei corecte și cuprinzătoare reflectări a problemelor acestora la nivel național.

În cadrul unui complex program de pregătire, patruzeci de jurnaliști din presa locală - presa scrisă, radio, televiziune - au participat la seminariile susținute de specialiști ai BBC și de trainerii români, dar și la sesiuni de instruire online. Un site (diversitate.cji.ro) – elaborat în cadrul acestui program - găzduiește materialele realizate de participanți.

Cursurile s-au desfășurat la **Cluj** - pentru presă scrisă și televiziune - și la **Iași** - pentru radio și televiziune.

Proiectul a fost inițiat de BBC WST și derulat în parteneriat cu CJI, cu susținere financiară din partea Ministerului de Externe al Marii Britanii, prin programul Global Opportunities Fund.

❖ **Lege și ordine pe Internet, octombrie 2007 – iunie 2008**

Proiectul ***Lege și ordine pe Internet***, inițiat și coordonat de Centrul pentru Jurnalism Independent, a avut drept scop promovarea unui mod corect și responsabil de a face jurnalism online, precum și a unor practici de tip “Netiquette” pentru tot ce înseamnă comunicarea pe Internet.

Proiectul s-a adresat categoriilor cele mai active de utilizatori și furnizori de conținut informativ pe Internet – jurnaliști, studenți la jurnalism și elevi de liceu – în dorința de a le informa despre drepturile și responsabilitățile pe care le au, dar și despre limitele libertății de expresie într-un mediu care este, cel puțin în aparență, nelegiferat.

În cadrul programului a fost elaborat un site - www.netiquette.ro - care își propune să faciliteze dezbaterile asupra regulilor care guvernează comunicarea pe Internet.

Programul a inclus întâlniri cu jurnaliști, studenți la jurnalism și elevi din București, Cluj, Constanța, Iași, Râmnicu Vâlcea și Timișoara.

Programul a fost susținut financiar de Ambasada Statelor Unite la București și de Coca Cola HBC.

❖ **Program de jurnalism pe probleme de sănătate mintală , editia 2008-2009**

Programul de jurnalism pe probleme de sanatate mintală se derulează în parteneriat cu [Carter Center](http://www.cartercenter.org) din Atlanta, ca parte integrantă a **Programului de Sănătate mintală (Mental Health Program)** coordonat de prestigioasa organizație americană.

În 2008, **Emilia Chiscop** (Ziarul de Iași) și **Vlad Mixich** au beneficiat de *Bursele Rosalynn Carter* pentru jurnalism dedicat sănătății mintale.

În cadrul programului, bursierii elaborează un proiect jurnalistic, editorial sau cinematografic menit să aducă în atenția opiniei publice chestiuni legate de sănătatea mintală. Pe durata unui an, bursierii sunt asistați de membrii consiliului consultativ (Journalism Fellowship Advisory Board) al Centrului Carter, format din persoane de înaltă reputație în mediul academic și jurnalistic. Bursele oferă, totodată, acces la o varietate largă de resurse documentare și de informație, prin intermediul conexiunilor pe care Centrul Carter le-a dezvoltat cu organizații ale consumatorilor de servicii medicale, ale familiilor, furnizorilor de îngrijiri medicale, cu agenții guvernamentale și din domeniul educației. Bursierii beneficiază, de asemenea, de celelalte facilități oferite de program: acces la mentori, la forumul on-line la care participă actuali și foști bursieri, resurse de training disponibile pe pagina de web a programului.

Bursele pentru jurnaliști sunt parte a efortului internațional lansat de **Programul de Sănătate Mintală al Centrului Carter** pentru a reduce stigmatizarea și discriminarea persoanelor care suferă de boli mintale, precum și de a elimina informația incorectă sau bazată pe stereotipuri.

❖ **Presa și accesul la sănătate în comunitățile de romi**

După două ediții naționale de succes (2005/2006, 2007), CJI a inițiat o variantă regională a programului ***Presa și accesul la sănătate în comunitățile de romi***, care se derulează în perioada octombrie 2008 - iulie 2009. Proiectul își propune să crească vizibilitatea problemelor de sănătate ale comunităților de romi din regiune și să promoveze o abordare mai largă a acestui subiect, punând problemele de sănătate într-o perspectivă mai generală - reducerea sărăciei, incluziunea socială, lupta împotriva corupției, etc. Jurnaliștii din regiune vor fi familiarizați cu politicile publice de sănătate care se întâlnesc în comunitățile de romi. Programul sprijină activitatea lor de investigație în scopul creșterii numărului de materiale despre acest subiect, în media națională și locală. Materialele realizate în cadrul programului vor fi disponibile în limba engleză, dar și în limba țărilor incluse în program (Bulgaria, Macedonia, România, Serbia și Ucraina). Investigațiile sunt coordonate de Paul Radu ([Centrul Roman pentru Jurnalism de Investigații](#)). După sesiunea pregătitoare (decembrie 2008) menită a-i familiariza pe participanți cu filozofia programului și metodologia de lucru, a urmat etapa de realizare a investigațiilor propriu-zise. Programul se va finaliza cu o conferință internațională menită a disemina rezultatele acestuia și de a stimula o dezbatere regională pe tema accesului la sănătate în comunitățile de romi.

Programul este finantat de [Open Society Institute - Network Public Health Program](#).

❖ Mediul în media – competiție de documentare TV, martie – august 2008

Programul a fost inițiat de Fundația Soros și derulat în parteneriat cu CJI și Asociația culturală Simfest pentru promovarea creatorilor din media și artele vizuale, organizatoare a Festivalului Televiziunilor Locale și al Producătorilor Independenți. În urma unui concurs de scenarii, zece echipe ale unor televiziuni locale au beneficiat de un training susținut de Alexandru Solomon, Sorin Avram și Alexandru R. Săvulescu. În perioada aprilie – iulie 2008, cele zece echipe participante au realizat efectiv documentarele, sub directa îndrumare a trainerilor. Șapte documentare au intrat în faza finală a programului.

Un juriu format din reprezentanți ai Fundației Soros, ai Centrului pentru Jurnalism Independent, ai Festivalului Televiziunilor Locale și al Producătorilor Independenți a conferit Marele premiu documentarului *Masacrul* realizat de Mircea Maer (producător) și Eduard Grigore (regie/imagine) pentru TV Neptun (Constanța).

Ceremonia de premiere a avut loc la Târgu Mureș, în cadrul festivalului Simfest. Evenimentul a fost precedat de o dezbatere, organizată în cadrul zilei Jurnalisticii de mediu (30 august) în prezența Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile, Attila Korodi.

❖ New Media: Blogul ca mijloc de advocacy, martie – noiembrie 2008

Proiectul și-a propus să familiarizeze organizațiile neguvernamentale cu principala formă de new media, blogul, dar și cu celelalte elemente cuprinse generic sub formula „web 2.0” (videosharing, wiki, collective tagging, social networks etc) și să ofere o platformă de schimb de informații cu privire la noile tehnologii și efectele folosirii lor în activitatea de zi cu zi a organizațiilor. În contextul în care numărul actorilor societății civile crește, iar accesul la mass-media tradiționale este – în special pentru organizațiile mici și la început de drum – relativ dificil, apariția și dezvoltarea noilor tehnologii permit diseminarea informațiilor

și comunicarea cu publicul într-o manieră rapidă, directă și cu costuri foarte mici.

Cinci organizații neguvernamentale au beneficiat, timp de 20 de săptămâni (mai – septembrie 2008), de training și mentorat online din partea unor experți new media și au fost sprijinite să înființeze bloguri și să se autopromoveze prin mijloacele oferite de internet.

Programul a fost susținut financiar de **Fundatia Soros** și derulat în parteneriat cu Centrul pentru Jurnalism Independent.

❖ **Autoreglementarea în presa – mai 2008 – octombrie 2009**

Scopul proiectului este de a consolida atât rolul de *câine de pază* al democrației pe care îl are presa, cât și capacitatea organizațiilor profesionale din mass media de a fi jucători importanți în activitatea de *advocacy* și de a acționa ca agenți ai schimbării, prin creșterea calității jurnalismului, întărirea libertății, independenței și a transparenței presei.

Obiectivele proiectului sunt:

1. Să documenteze perspectivele procesului de autoreglementare în România printr-o cercetare sociologică
2. Să crească responsabilitatea profesioniștilor și organizațiilor care lucrează în domeniu cu privire la rolul de “serviciu public” al presei, prin dezvoltarea unor politici comune de autoreglementare, a unui cod unic de principii etice și prin identificarea mecanismelor de implementare
3. Să promoveze soluții la nivel național pentru implementarea politicilor de autoreglementare.

*Proiectul este susținut financiar de **Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe**.*

❖ **Tineri jurnalisti pentru sănătatea presei românești (în parteneriat cu CENTRAS)**

Programul – inițiat de CENTRAS – a avut drept scop stimularea interesului viitorilor jurnaliști față de activitatea organizațiilor neguvernamentale. Douăzeci de studenți la jurnalism din învățământul acreditat de stat și particular au fost selectați pentru a participa la patru sesiuni de formare precum și la un concurs de articole inspirate din inițiative de

succes ale organizațiilor neguvernamentale care derulează proiecte pentru susținerea democrației.

Programul a fost finanțat de **Uniunea Europeană prin programul PHARE 2005 Consolidarea Democrației în România, Componenta 2 Democrație, drepturile omului, statul de drept, independența justiției și lupta împotriva corupției.**

❖ **Dreptul la buna guvernare, noiembrie 2008 - septembrie 2009**

Programul își propune să stimuleze interesul presei locale față de activitatea autorităților centrale și locale, în scopul unei corecte și cuprinzătoare reflectări a actului de guvernare, spre mai buna informare a marelui public. El include două module de pregătire, a câte șase cursuri fiecare, organizate în două centre regionale - Iași și Craiova.

Jurnaliștii se familiarizează cu conceptul de 'bună guvernare' ca drept fundament al omului, recunoscut de legislația europeană, cu tehnici ale jurnalismului de investigație, cu metode de monitorizare a bugetelor locale și a aplicării politicilor publice la nivel local.

Inițiat de Centrul pentru Jurnalism Independent, programul se desfășoară cu sprijinul financiar oferit de Ambasada Statelor Unite la București.

❖ **SEENPM (www.seenpm.org)**

CJI este membru al **Rețelei Sud-est europene pentru profesionalizarea media (SEENPM)**, a cărei președinție a deținut-o între 2004 – 2006. SEENPM reunește, în prezent, 15 centre de presă din 11 țări sud-est europene. Principalele evenimente ale anului 2008 au fost:

Programul ***Siguranța alimentelor în presă – o problemă de sănătate publică***, a fost organizat de *Center for Independent Journalism din Budapesta* și a reunit jurnaliști din Bulgaria, Serbia, Croația, Muntenegru, Bosnia- Herțegovina, Macedonia, Albania, Slovenia și România. Au participat și membri ai unor organizații importante precum Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) sau Open Garden. România a fost reprezentată de Mihaela Naftanaila de la Evenimentul Zilei.

Programul a fost finanțat de **Open Society Institute.**

Internet Ethics – program organizat de Media Centar din Sarajevo – a reunit jurnaliști din țările membre SEENPM. La finalul unui program compus din sesiuni directe de lucru, dar și din activități online, participanții au elaborat un *Ghid de bune practici pentru presa online*. Documentul va fi lansat oficial în cursul anului 2009. Georgiana Ilie, jurnalist freelance, a participat la programul ce a inclus și o componentă de *formare de formatori*.

B. Advocacy

O imagine elocventă asupra activității de advocacy derulate de CJI în 2008 este disponibilă pe site; <http://www.cji.ro/categ.php?categ=advocacy&page=2>

Principalele teme abordate au inclus: modificările la legea de funcționare a CNSAS, evaluarea integrității universităților de stat din România (în cadrul Coaliției pentru Universități Curate – CUC), integritatea candidaților la alegerile locale și generale din 2008 (activitatea în cadrul Coaliției pentru o Guvernare Curată – www.romaniacurata.ro)

Nu în ultimul rând, CJI a reacționat prompt, alături de alte organizații ale societății civile, la orice inițiative legislative care restrângeau libertatea de exprimare, la încălcări ale libertății presei sau ale deontologiei.

C. Cursuri, seminarii

CJI organizează cursuri pentru jurnaliști, studenți la jurnalism și la disciplinele conexe, în formate variate, menite a răspunde nevoilor de training ale fiecărei categorii.

Astfel, în mod ‘tradițional’, CJI organizează la sediul sau două sesiuni de cursuri în fiecare toamnă și primăvară. În 2008 au fost organizate cursuri de jurnalism politic, jurnalism narativ, știința stirilor, fotojurnalism, Layout și DTP, jurnalism online și jurnalism economic, la care au participat aproape 250 de persoane.

D. Evenimente

- **Conventia Organizatiilor de Media** – a reprezentat o preocupare pentru CJI și în 2008.

Conventia Organizatiilor de Media s-a reunit, în perioada 31 octombrie - 1 noiembrie, într-o sesiune de lucru cu tema **Auto-reglementarea în presă**. Evenimentul a fost organizat de CJI în parteneriat cu Active Watch - Agenția de Monitorizare a Presei și OSCE.

La dezbateri au participat reprezentanți ai organizațiilor membre ale Convenției Organizațiilor de Media, invitați din partea Clubului Român de Presă, Asociației Jurnaliștilor

din România, Mediasind, Asociației Patronale a Editorilor Locali (APEL), Consiliului Național al Audiovizualului, SRR, SRTV, ziariști și manageri din media românească.

- Stagiul de documentare pentru jurnaliști din Armenia

CJI a organizat, în perioada 7 - 11 septembrie 2008, un stagiul de documentare pentru un grup de jurnaliști și reprezentanți ai societății civile din Armenia. Interesul oaspetilor s-a concentrat asupra *Legii liberului acces la informații* (Legea 544/2001) și a modului în care aceasta funcționează în România.

Programul a inclus întâlniri cu autoritățile statului (Camera Deputaților, Agenția de strategii guvernamentale), cu reprezentanți ai societății civile (APADOR CH, Institutul pentru Politici Publice, Centrul Român pentru Jurnalism de Investigații) precum și o vizită la cotidianul [Cuget Liber](#) din Constanța.

Acest program a fost susținut financiar de [The Eurasia Partnership Foundation Armenia](#)

- La solicitarea IREX, CJI a supervizat și în 2008 realizarea capitolului despre România din raportul **Media Sustainability Index** – elaborat anual de IREX – International Research and Exchange Board (www.irex.org/msi).

II RAPORT FINANCIAR

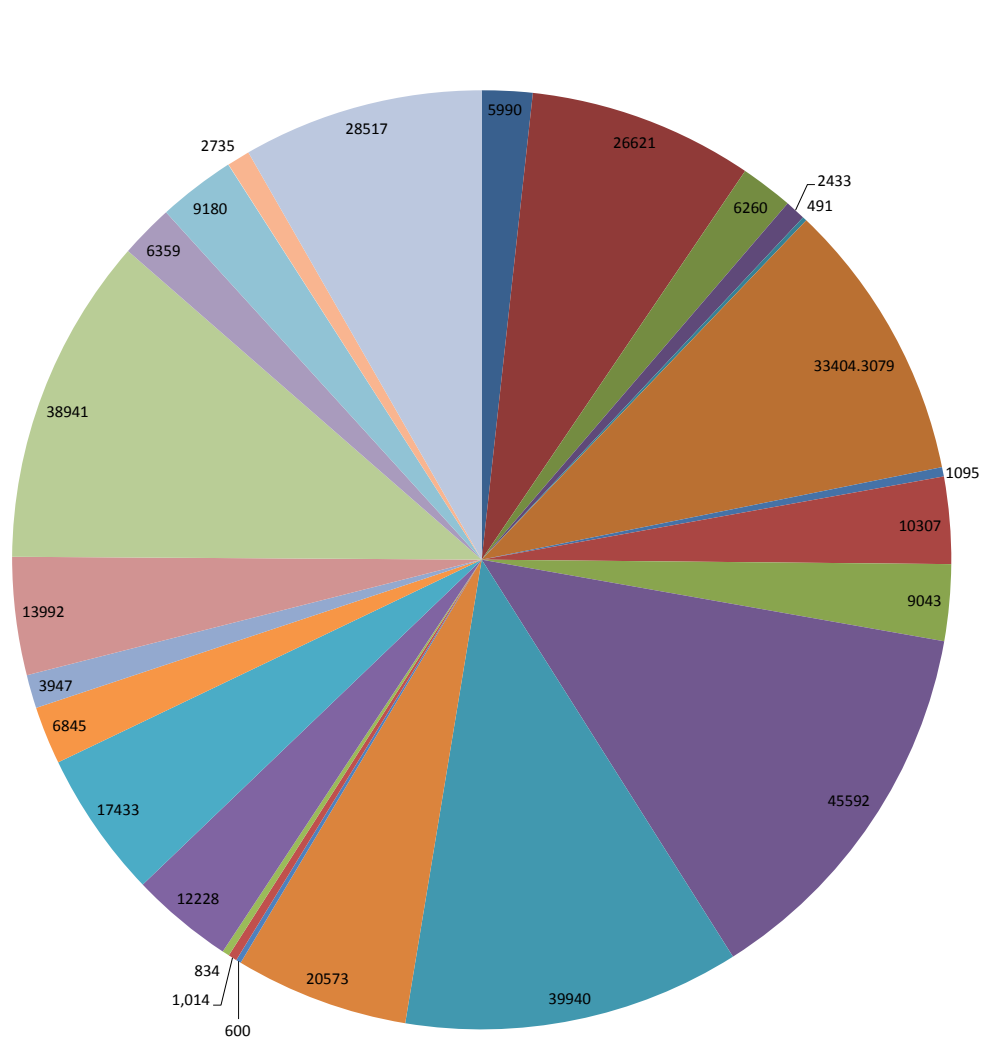
CENTER FOR INDEPENDENT JOURNALISM

grants 2008

Description: Funder, project title, percent	EURO converted	Percent
International Research Exchanges; Media Sustainability Index	5990	1.7%
British Council; Study visit in Romania for Journalists from Armenia, Azerbaidjan and Georgia	26621	7.7%
Nederlands Embassy; Educating the Critical Thinking of Journalists	6260	1.8%
Soros Romania Foundation " The environment and the media"	2433	0.7%
United States Embassy; Better Business Journalism	491	0.1%

BBC - WS; Empowering the Romanian Media to Facilitate Social Integration	33404.3079	9.7%
Soros Romania Foundation; New Media	1095	0.3%
Pfizer Romania; Media and the health issues of a contemporary life;	10307	3.0%
Carter Center - Atlanta, USA; Mental health journalism course	9043	2.6%
Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe; Media Self - Regulation at Work"	45592	13.2%
Open Society Institute; Bridge Institutional Support	39940	11.6%
Pfizer Romania; The Power of Communication - a exhibition of photos against smoking	20573	6.0%
Media Plan institute - Skopje; Research	600	0.2%
CENTRAS - Manifesto - Young journalists for a healthy Romanian press"	1,014	0.3%
United States Embassy; Public speaking training	834	0.2%
BBC - WS; Empowering the Romanian Media to Facilitate Social Integration	12228	3.6%
Carter Center - Atlanta, USA; Mental Health Program - fellowship	17433	5.1%
United States Embassy; Law & order	6845	2.0%
Open Society Insitute; TV across EU Follow-up report - Romania Launch	3947	1.1%
AVON Romania; A campaign against breast cancer; "Respect for Women" campaign	13992	4.1%
Open Society Institute; Roma Health International Program	38941	11.3%
EURASIA; Study visit for 10 Moldavian Journalists	6359	1.8%
Organization for Security and Co-operation in Europe; Media self-regulation at work - seminar on media self-regulation in Romania	9180	2.7%
United Nation Development Programme - Romania; Population and Development course for media"	2735	0.8%
United States Embassy; Good Governance as a Human Right	28517	8.3%
Total	344372.308	

- International Research Exchanges; Media Sustainability Index
- British Council; Study visit in Romania for Journalists from Armenia, Azerbaijan and Georgia
- Nederlands Embassy; Educating the Critical Thinking of Journalists
- Soros Romania Foundation " The environment and the media"
- United States Embassy; Better Business Journalism
- BBC - WS; Empowering the Romanian Media to Facilitate Social Integration
- Soros Romania Foundation; New Media
- Pfizer Romania; Media and the health issues of a contemporary lifee;
- Carter Center - Atlanta, USA; Mental health journalism course
- Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe; Media Self - Regulation at Work"
- Open Society Institute; Bridge Institutional Support
- Pfizer Romania; The Power of Communication - a exhibition of photos against smoking
- Media Plan Institute - Skopje; Research
- CENTRAS - Manifesto - Young journalists for a healthy Romanian press"
- United States Embassy; Public speaking training
- BBC - WS; Empowering the Romanian Media to Facilitate Social Integration
- Carter Center - Atlanta, USA; Mental Health Program - fellowship
- United States Embassy; Law & order
- Open Society Insitute; TV across EU Follow-up report - Romania Launch
- AVON Romania; A campaign against breast cancer; "Respect for Women" campaign
- Open Society Institute; Roma Health International Program
- EURASIA; Study visit for 10 Moldavian Journalists
- Organization for Security and Co-operation in Europe; Media self-regulation at work - seminar on media self-regulation in Romania
- United Nation Development Programme - Romania; Population and Development course for media"
- United States Embassy; Good Governance as a Human Right